

Petnajsta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja

Dublin (Irska), 31. julij–4. avgust 2017

Naloge individualnega tekmovanja

Pravila za pisanje rešitev

Ne prepisuj opisov nalog. Rešitve posameznih nalog napiši vsako na svoj list papirja. Na vsakem listu jasno označi številko naloge, številko svojega sedeža in svoj priimek. Del tvojega dela bo sicer lahko izgubljen ali pripisan komu drugemu.

Odgovori morajo biti dobro utemeljeni. Tudi popolnoma pravilen odgovor bo dobil slabo oceno, če ob njem ne bo razlage.

Naloga št. 1 (20 točk). Podane so aritmetične enakosti v biromščini:

1. $tùgùn^2 + t\grave{a}t + n\grave{a}às = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
2. $t\grave{a}t n\grave{a}às = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{i}m\grave{i}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t$
3. $t\grave{a}a\grave{m}\grave{a}^2 + j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t + g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}às n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}a\grave{g}\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j$
4. $j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j = j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t$
5. $r\grave{w}\grave{i}t^2 + b\grave{a} + t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}a\grave{g}\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j$
6. $b\grave{a} t\grave{u}g\grave{u}n = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}b\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$
7. $j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t^2 + n\grave{a}às + t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}a\grave{m}\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}às$
8. $n\grave{a}às t\grave{a}t = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{u}g\grave{u}n n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}às$
9. $k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} n\grave{a}às + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} j\grave{a}a\grave{t}\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{i}m\grave{i}n + b\grave{a} + k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{u}g\grave{u}n$

Vsa števila v tej nalogi so večja od 0 in manjša od 125.

(a) Napiši enakosti (1–9) s števki.

(b) Napiši števila **bākūrū bitāt**, **jāāgwīnīj**, **kūrū** in enakosti (A) in (B) s števki.

A. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} j\grave{a}a\grave{b}\grave{i}t\grave{a}t - t\grave{a}t - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j = b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}t\grave{a}a\grave{m}\grave{a} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$

B. $b\grave{a}k\grave{u}r\grave{u} b\grave{i}n\grave{a}às n\grave{a} g\grave{w}\grave{e} g\grave{w}\grave{i}n\grave{i}j - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} b\grave{a} - k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} t\grave{a}t = k\grave{u}r\grave{u} n\grave{a} v\grave{e} r\grave{w}\grave{i}t$

(c) Napiši v biromščini: 6, 22, 97, 120.

⚠ Biromščina spada v platojsko skupino benuško-kongoške veje atlantsko-kongoške družine. Govori jo približno 1 000 000 ljudi v Nigeriji.

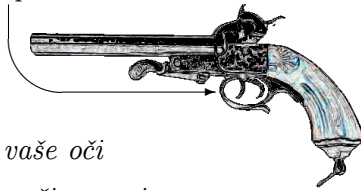
ε jesamoglasnik. ŋ in ʃ sta soglasnika. Podvojitev samoglasnika označuje dolžino. Oznake ´, ¨ in ` označujejo visok, srednji oziroma nizek ton.

$$a^k = \underbrace{a \times a \times \cdots \times a}_{k\text{-krat}}; a^1 = a.$$

—Milena Veneva

Naloga št. 2 (20 točk). Podane so besede in besedne zveze v abuijščini in njihovi prevodi v slovenščino v naključnem vrstnem redu:

1. **abang**
2. **atáng heya**
3. **bataa hawata**
4. **dekafi**
5. **ebataa hatáng**
6. **ekuda hawata**
7. **falepak hawei**
8. **hatáng hamin**
9. **helui**
10. **maama hefalepak**
11. **napong**
12. **rièng**
13. **ritama**
14. **riya hatáng**
15. **tama habang**
16. **tamin**
17. **tefe hawei**

- a. *njegova konica prsta*
 - b. *tvoja veja*
 - c. *moj obraz*
 - d. *svoja vrv*
 - e. *tvoja rama*
 - f. *roka vaše mame*
 - g. *ušesa naših pujsov*
(*uho pujsa od vsakega izmed nas*)
 - h. *očetova pištola*
 - i. *vrat tvojega konja*
 - j. *sprožilec*
-
- k. *vaše oči*
 - l. *naši nosovi*
(*nos vsakega od nas*)
 - m. *njegov nož*
 - n. *morska obala*
 - o. *gornji del drevesa*
 - p. *tvoj palec*
 - q. *vaše morje*

(a) Ugotovi prave povezave.

(b) Prevedi v slovenščino: 1. **amin**; 2. **deya hebataa**.

(c) Prevedi v abuijščino:

1. *pujs*
2. *vaš nož*
3. *oče tvoje mame*
4. *obraz mojega očeta*
5. *svoje uho*
6. *moje morje*

⚠ Abuijščina spada v družino timor-alor-pantar. Govori jo približno 16 000 ljudi v Indoneziji.

Oznaki ´ in ` označujeta tone.

—Aleksejs Peguševs

Naloga št. 3 (20 točk). Podani so stavki v kimbundujščini in njihovi prevodi v slovenščino:

1. **ngámónà dihónzò mùdílóngà**
Videl sem banano na krožniku.
2. **àlózí ásángá djálà mùdikúngù**
Čarovniki so srečali moškega v jami.
3. **ngádjà dihónzó djámì**
Pojedel sem svojo banano.
4. **mùdjúlù mwálà zítéténbwà**
Na nebu so zvezde.
5. **dikámbá djámí djáfíkà nì djákínà**
Moj prijatelj je pel in plesal.
6. **ngámónà dikúngú djámì**
Ali sem videl svojo jamo?
7. **ngámóná málà mùkítándà**
Videl sem moške na trgu.
8. **ngásángá múlózí mwámì mùlwándà**
Srečal sem svojega čarovnika v Luandi.
9. **mùkítándà mwálá djálá djámì**
Moj moški (mož) je na trgu.
10. **mùdikúngù ngámónà màkòlòmbóló**
Ali sem videl peteline v jami?
11. **àtú ádjà dihónzò mùlwándá**
Ali so ljudje pojedli banano v Luandi?

(a) Prevedi v slovenščino (eden od stavkov je po pomenu zelo podoben enemu izmed zgornjih stavkov):

12. **múlózí mwámónà zítéténbwá**
13. **zítéténbwá zjálà mùdjúlù**
14. **ngákínà**
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**

(b) Prevedi v kimbundujščino (eden od stavkov ima lahko več kot en prevod):

16. *Ali sem pel?*
17. *Človek je srečal čarovnika in prijatelja na trgu.*
18. *Moj moški (mož) je videl jamo.*
19. *V Luandi so čarovniki.*

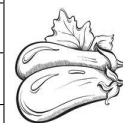
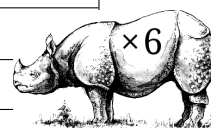
⚠ Kimbundujščina (severni mbundu) spada v skupino bantu benuško-kongoške veje atlantsko-kongoške družine. Govori jo približno 50 000 ljudi v Angoli.

w = v v kavč. j = j. ŋ in ʒ sta soglasnika. Oznaki ' in ` označujeta visok oziroma nizek ton.

—Bruno L'Astorina

Naloga št. 4 (20 točk). Podane so besedne zveze v lavenščini zapisane v komski pisavi in v fonetičnem prepisu in njihovi prevodi v slovenščino:

1	𑄓𑄗𑄢𑄣𑄢	praj trie	<i>zbuditi ženo</i>
2	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	ca:k caj	<i>iz srca/misli/duše</i>
3	?	taw bæ:	<i>videti splav (plovilo)</i>
4	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	kriət blaw	<i>popraskati stegno</i>
5		plaj priət	<i>banana</i>
6	?	?	<i>tri banane</i>
7	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	?	<i>šest nosorogov</i>
8	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	?	<i>štirje šopi banan</i>
9	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	?	?
10	?	cie pɬh la:	<i>sedem listov papirja</i>
11	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	?	<i>list jajčevca (melancana)</i>
12		?	<i>dva jajčevca (melancana)</i>
13	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	plaj hnat pɬh plaj	<i>sedem ananasov</i>
14	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	kruat pɛ: to:	<i>tri čebele</i>
15		la: priət traw la:	?
16	?	kə:r bə:r to:	<i>dva goloba</i>
17		bla:k puan ka:	<i>štirje krapi</i>
18	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	piet traw pla:	<i>šest nožev</i>
19	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	bə:r ka:	?
20	𑄢𑄣𑄢𑄣𑄢	?	<i>štiri rezila</i>

Izpolni celice z vprašajem (zasenčenih ni treba izpolnjevati).

⚠ Lavenščina (jru') spada v avstroazijsko družino. Govori jo približno 28 000 ljudi v Laosu. Komska pisava se je za zapis tega jezika uporabljala med 1924 in 1936.

—Tae Hun Lee

Naloga št. 5 (20 točk). Podane so besede v madaščini in njihovi prevodi v slovenščino:

lavatbungmenemen	<i>cel svet</i>	loxongkao	<i>ogorek</i>
laxangkatli	<i>mnogo očes</i>	loxontaamang	<i>del vrta</i>
laxanoos	<i>mnogo trt</i>	lualeng	<i>dva dneva</i>
laxao	<i>ogenj</i>	lubungtadi	<i>skupina moških</i>
lemparoos	<i>velike trte</i>	luneton	<i>dva brata; dve sestri</i>
lengkompixan	<i>pesmi</i>	lurubuno	<i>vnuk</i>
levempeve	<i>srca</i>	luuna	<i>drevo</i>
levenaleng	<i>dnevi</i>	luvanga	<i>dve stvari</i>
levengkot	<i>kraji</i>	luvatpeve	<i>dve veliki srci</i>
levenmenemen	<i>vasi</i>	lurutneton	<i>bratje; sestre</i>
livixan	<i>petje</i>	luvuttadi	<i>moški (mn.)</i>
loroonan	<i>duh</i>	luxavus	<i>dva bela moška</i>

(a) Dobesedno prevedi besedo **lavatbungmenemen**.

(b) Prevedi v slovenščino:

1. **laradi**
2. **lavatkonuna**
3. **laxantoonan**
4. **levengkatli**
5. **loxot**
6. **lubungkavus**
7. **luvaroos**

(c) Prevedi v madaščino:

8. *srce*
9. *vrtovi*
10. *mnogo stvari*
11. *vnuki*
12. *dva dela dneva (dva trenutka)*
13. *veje*
14. *velike veje*

⚠ Madaščina spada v mezo-melanezijsko skupino malajsko-polinezijske veje avstronezijske družine. Govori jo približno 3 000 ljudi v Papui Novi Gvineji (Nova Irska).

ng = *n* v besedi *gong*. **x** = *h* v *h gori*.

—Ivan Deržanski

Uredniki: Božidar Božanov, Qitong Cao, Jeong Yeon Choi, Ivan Deržanski (tehn. ur.),
Hugh Dobbs (gl. ur.), Dmitrij Gerasimov, Ksenija Giljarova, Stanislav Gurevič,
Gabrijela Hladnik, Boris Iomdin, Bruno L'Astorina, Tae Hun Lee, Danilo Misak,
Miina Norvik, Aleksejs Peguševs, Aleksandr Piperski, Marija Rubinštejn, Daniel Rucki,
Artūrs Semeņuks, Pavel Sofroniev, Milena Veneva.

Slovensko besedilo: Gabrijela Hladnik, Andrej Perdih.

Srečno!